

Na co myslím, když běžím...

Učení LEADERSHIPU na hřišti i mimo ně

Na každém kroku se setkáváme s názory, že láska a čestnost do sportu nepatří. Zároveň si stěžujeme, že nemáme lídry a že nám chybí leadership. Jedním z důvodů je, že se zabýváme už v tréninku dětí pouze technokratickým učením dovedností. Málo, nebo téměř vůbec nebereme sport jako součást vzdělávání a zabudovávání hodnot, které jsou nedílnou součástí leadershipu.

TEXT: MICHAL JEŽDÍK

Ať trénujete profesionální tým, děti nebo mládež, víte, že jsme v období, kdy všude kolem nás bojujeme, abychom si vzali zpět leadership. Je to bitva ne o to, koho si vybereme do týmu, ale co znamená vést tým. Je to bitva, která se rozšířila po celé zemi do všech sportů, komunit, škol i obchodního prostředí. Všichni hledají lídry, kteří je povzbuzují a podporují v cestě za jejich snem, a dělají tak, zatímco žijí čestný život. Místo toho vidí od našich lídrů kaskádu stylu, malichernosti a nedostatek substance lásky.

Zkušenosti moje a dalších trenérů, jimž bylo svěřeno vedení mladých sportovců, platí pro celou naši společnost: vedení umožňuje svobodu, ale vyžaduje odpovědnost. Vzbuzuje důvěru, ale učí pokoře. Vyžaduje základ důvěry, odhodlání a péči od lídra i těch, kteří jsou pod jeho či jejím vedením. Toto jsou silné nástroje, s kterými můžou lídři zdolat nejobtížnější problémy, jako jsou nároky na ně kladené, všude přítomná arogance, nedostatek cti, anebo také nedotknutelnost.

My trenéři učíme naše hráče, že by neměli utkáni „pouze“ hrát, ale že musí číst hru, vidět hřiště,

vzdělávat se a vzdělávat své spoluhráče. Čas důležitých výher ještě přijde. Teď je důležitější proces, proces učení a rozvoje kreativity. Brzy ale narazíme. Do hry vstupují rodiče, kteří na základě informací, které jim do ucha nejčastěji našeptávají „pouliční agenti“, říkají svým dětem, že jsou další Petr Čech, Patrik Eliáš, Filip Jícha nebo Jírka Welch. Když se tato předpověď nenaplní, kolektivní instinkt je popadnout ovladač. Přepnout kanál. Změnit trenéra. Přejít do jiného klubu. Jsme toho svědky všude kolem nás, nejen ve sportu. Nespokojená skupina volá po odvolání ředitele školy nebo zvoleného úředníka. Náš tým nevyhrál. Tak někoho vyhodme.

Leadership není sláva a bohatství. Je to každodenní boj s pokušením a demony, které vás lákají, abyste se vzdali toho, co je čestné.

Lídři musí vytvořit kulturu odpovědnosti, která balancuje mezi svobodou a zodpovědností. Zodpovědnost předchází svobodu. Podívejme se na typický příklad. Na jedné straně učíme hráče v tréninku, aby na hřišti běhali z bodu A do bodu B (hru technokraticky svazujeme), ale na druhé straně po nich chceme, aby se během utkání svo-

LEADERSHIP NENÍ SLÁVA A BOHATSTVÍ.
JE TO KAŽDODENNÍ BOJ S POKUŠENÍM
A DÉMONY, KTERÉ VÁS LÁKAJÍ. ABYSTE SE
VZDALI TOHO, CO JE ČESTNÉ.

DIRK NOWITZKI, LÍDR DALLAS MAVERICKS, VÍTEŽ NBA (2011) A JEJÍ NEJUŽITEČNĚJŠÍ HRÁČ (2007)

bodně rozhodovali na základě čtení hry. Výsledky v utkání pak padají na jejich bedra.

Pojďme k dalšímu příkladu. Po přestupu do jiného klubu, jiného města, hráči žijí svobodně bez dohledu svých rodičů, pravděpodobně poprvé v životě, ale musí si plnit důležité povinnosti, se kterými jim do té doby rodiče pomáhali. Co by jim pomohlo tuto změnu zvládnout, jsou například také hodnoty a kodexy, které by měly všechny kluby mít a dodržovat. Protože tyto faktory velmi často chybí, mají naši hráči potíže s nalezením této rovnováhy. Láska a disciplína spolu zápasí, aby existovaly vedle sebe. Rodiče často nedovedou milovat s disciplínou, nebo naopak. Mimo domov

vidí naši hráči v naší společnosti, v živých barvách každý den, čím se jako lídři nechtějí stát: arogantními, nevráživými a neochotnými naslouchat jinému názoru.

Mladí lidé, stejně jako naši hráči, potřebují příklady a vedení, jak být úspěšní, ale zároveň čestný. Může se vám to zdát jako malý příklad, ale když družstvo cestuje, nikdo by neměl zanechat při odjezdu hotelový pokoj v nepořádku, s poházenými odpadky a prázdnými láhvemi od nápojů. Někdo ten nepořádek musí uklidit. Tato osoba je něčí teta či strýček, sestra nebo bratr, maminka či táta. Jednoduchý návod, ale slouží jako jeden ze základních kamenů chování a leadershipu. Inspiřuje a vychovává postoj k tomu, jak se chovat, jak žít, jak vést.

Možná nejsilnější pokyny, které můžeme vštípit do budoucích lídrů, je pochopit, že čas a láska jsou dva největší dary. Když máte čas, je snazší milovat. Když milujete, čas stojí. Vše ostatní přijde, lidé vám budou věřit, zapalujete své nejbližší okolí a ono vám to opětuje, otevře se prostor k vidění věci z jiné perspektivy, vnímáte situace v souvislostech, máte trpělivost řešit problémy větší, než jste vy sami, přicházejí za vámi lidé, kteří mají podobnou vášně. Ze všech těchto atributů a z mnoha dalších vznikají příběhy, které by se nestaly. Každý den je pak příležitost využít tyto dary. Chovejte se k nim jako k pokladu a používejte je moudře. Uděláte hodně chyb, ale nevzdávejte to. Učte se to a posouvejte se o krok dál. Jen tak boj za leadership může zvítězit.

MICHAL JEŽDÍK

→ VEDOUcí SPORTOVNĚ
METODICKÉHO ÚSEKU
ČESKÉ BASKETBALOVÉ
FEDERACE, ČLEN
VV ČOV. BÝVALÝ
BASKETBALOVÝ
REPREZENTANT, TRENÉR
NÁRODNÍHO MUŽSTVA
MUŽŮ A U20, SPARTY,
PROSTĚJOVA, NYMBURKA.
BYL ČLEMEM REALIZAČNÍHO
TÝMU NBA DETROIT
PISTONS V LETNÍCH LIGÁCH.
OPAKOVANĚ ABSOLVOVAL
EUROLEAGUE BASKETBALL
INSTITUT. CERTIFIKOVANÝ
LEKTOR ČOV.

